

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. II. Quomodo phylargyria, id est, amor pecuniæ, in Monacho malo subinde generetur, & incrementum sumat gradatim.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT II.

Quomodo Philargyria, id est, amor pecunia, in Monacho malo subinde generetur, & incrementum sumat gradatim.

Circa hoc non proprium animi sensum, aut experimentum, sed *Joannis Cassiani* ponam sententiam; qui ad unguem describit, & quasi ante oculos pingit l. 7. de spiritu philargyriae c. 7. & seqq. Itaque

I. Gradus Tepor, otium, murmuratio, &c.

I. Hæc Philargyria cum remissam, tepidamque possederit Monachi mentem, primitus eum in exigua summa sollicitans, justos quosdam & velut rationabiles ei colores, ob quos vel reservare sibi aliquid pecuniæ debeat, vel parare, describit. Nam & ea, quæ præbentur in Monasterio, queritur non esse sufficientia, & sano robustoque corpore vix posse tolerari. Quid faciendum, si valetudo mala carnis emerferit, & reconditum non fuerit aliquid peculiare, quo sustentetur infirmitas? præstationem Monasterii esse pertenuem, & negligentiam erga ægrotantes maximam. Si proprium aliquid non fuerit, quo cura corpori valeat adhiberi, miserè esse moriendum. Ipsum etiam vestimentum non sufficere quod præbetur, nisi procuraverit, unde sibi aliud valeat exhiberi.
h. i.

II. Inquietudo, vanitas, ambitio, &c.

II. Postremò nec diu posse in eodem loco vel Monasterio commorari: & nisi paraverit sibi via-

N e tici

tici sumptus, evectionisque transmarinæ mercedem, non posse, cum voluerit, transmigrare, & necessitate inopiæ coarctatum, laboriosam ac miserabilem absque ullo profectu vitam jugiter toleraturum: inopem se quoque semper ac nudum non sine improperio alienâ substantiâ sustentandum. Itaque cum hujusmodi cogitationibus laqueaverit mentem, qualiter unum saltem denarium exquirere possit, excogitat. h. i,

III. Singularitas, privatorum questio, &c.

III. Tunc peculiare opus, quod exerceat, Abbate inscio, sollicita mente perquirat. Quod vendens clam, & optato tandem potitus nummo, qualiter eum duplicet, acrius vehementiusque torquetur, ubi reponat, cuique illum credat ambiguus. Deinde quid ex eo coëmere, qualique cū commercio valeat duplicare, cura graviore distenditur. Cumque illi & hoc ex voto cesserit, avidior fames accrescit auri, tantòque vehementius suscitatur, quantò etiam summa lucri major apponitur. Cum pecuniæ etenim incremento rabies cupiditatis augetur. h. i.

IV. Sollicitudo vana, inutilis, noxia, &c.

IV. Dum deinde vita longæva promittitur, senectus incurva, infirmitates diversæ atque prolixæ, quæ, nisi major summa in juventute fuerit præparata, tolerari in senecta non possint. Agitur itaque infelix anima serpentinis nexibus obligata, dum materiam malè concretam nequiore cura concupiscit augere, pestem sibi, quâ diriùs inflammetur, ipsa parturiens, totâque lucri cogitatione possessâ, nihil aliud respicit cordis intuitu, quam

quàm unde pecuniam parare valeat, per quam possit de monasterii disciplina quantocyus evolare, nullam exhibens fidem, ubi potuerit nummi spes aliqua refulgere. h. i.

V. Verbofitas, contentio, discursus anxius, &c.

V. Pro hac non mendacii, non perjurii, non furti facinus admittere perhorrescit, non fidem frangere, non iracundiæ noxio furore suppleri. Si quoquam à spe quæstus deciderit, non honestatis, non humilitatis modum transcendere pertimescit, fitque ei per omnia, ut aliis venter, ita huic aurum, & spes lucri pro Deo. Unde B. Apostolus hujus morbi noxia venena prospiciens, non solum eam radicem esse omnium malorum, verum etiam idolorum servitutem pronuntiavit dicens: *Avaritia, quæ est idolorum servitus.* Ephes. 5. h. i.

VI. Dei timor abjicitur, &c.

VI. Cernis igitur, ad quantam labem rabies hæc per gradus singulos crescat, ut etiam idolorum vel simulacrorum servitus, Apostoli voce pronuncietur, eò quòd figurâ Dei & imagine prætermisâ (quam devotè serviens Deo immaculatam in semetipso debuit custodire) hominum figuras impressas auro diligere pro Deo maluit, & tueri. *Hucusque literatenns Cassianus. Et pergit c. 8.*

VII. Obedientia, & regularis vita contemnitur, &c.

VII. Talibus igitur decessionum profectibus in deterius crescens, nullam deinceps humilitatis, nullam charitatis, nullam obedientiæ, non dicam

virtutem, sed ne umbram quidem virtutis retinere contentus, indignatur ad omnia, & ad singula opera murmurat atque suspirat. Nullâque jam reverentiâ reservatâ, velut equus durissimus ad præcipitium fertur infrenis, nec victu quotidiano, nec solito indumento contentus, non se diutius hæc toleraturum esse testatur: Deum quoque non ibi solummodo esse proclamatur, nec salutem suam in illo tantum loco esse conclusam. Unde si quoquam non se celerius asportaverit, se periturum protinus graviter ingemiscit. *Pergit in c. 9.*

VIII. Insolens, effrons, temerarius, audax, &c.

VIII. Itaque instabilitatis suæ viaticum habens nummos, in quorum præsidio, alarum sibi instar aptavit, jamque ad transmigrandum paratus, insolenter ad omnia præcepta respondet: & tamquam peregrinum extraneumque se gerens, quæcumque indigentia correctione perspexerit, negligit atque contemnit. Cùmque furtim possideat reconditam pecuniam, nec calceamenta quidem ac vestimenta se habere conqueritur, dærique sibi tardiùs, indignatur. Ac si fortè dispensatione senioris, ei priùs, qui nihil penitus habere cognoscitur, aliquid horum fuerit impartitum, majoribus iræ stimulis inardescit, seque despici velut extraneum putat, nec ad ullum opus manus suas accommodare contentus, reprehendit omnia, quæ necessariò fieri Monasterii compellit utilitas. Deinde occasiones, quibus offendi vel irasci debeat, studiosè perquirat, ne leviter motus de conobii disciplina videatur exire. Nec
solus

solus tamen transmigrare contentus, ne tamquam suô vitiô deseruisse credatur, quantos potuerit susurrationibus clandestinis depravare non desinit. Quòd si etiam temporis asperitas, itineris seu navigationis ejus intercluserit com-
meatum, per omne illud tempus suspensô an-
xioque residens corde, tristitias serere, vel ex-
citare non cessat: discessus solatium, & excusa-
tionem levitatis non se aliter credens, quàm no-
tâ vel maculâ Monasterii repecturum. *Per-
git cap. 10.*

*IX. Pecunia excacat rationem, obdurat
voluntatem, &c.*

IX. Agitur itaque facibus pecuniarum suarum
magis ac magis accensus, quæ possessæ numquam
Monachum vel in Monasterio residere, vel vive-
re sub regulæ institutione permittunt. Cùmque
exinde eum velut feralis quædam bestia de cœtu
gregis segregans, pecus opportunum prædæ,
destitutione sodalium fecerit, & devoratione fa-
cilem contubernii privatione reddiderit, eum,
qui prius opera Monasterii levia exercere despe-
xerat, die ac nocte spe quæstûs infatigabiliter
laborare compellit: non orationum solemnia,
non jejuniorum modum, non vigiliarum regu-
lam custodire permittit, non honestarum inter-
cessionum explere officia sinit, dummodo vel
avaritiæ rabiem satiare, vel quotidianis usibus
possit occurrere; cupiditatis ignem dum ac-
quirendo extinguendum credit, accendens.
Pergit cap. 11.

X. *Amor pecunie in omne malum precipitat, &c.*

X. Hinc jam nonnulli per abruptum præcipitium lapsi irrevocabili ruina feruntur ad mortem; & non contenti soli possidere, quas vel numquam habuerant, vel initiò malò reserverant pecunias, inquirunt contubernia feminarum, quæ debeant ea, quæ malè congesta vel retenta sunt, custodire. Tantisque se occupationibus noxiis ac perniciosis involvunt, ut usque ad profundum inferi devoluti, dum acquiescere illi sententiæ Apostolicæ renuunt, 1. Tim. 6. ut *habentes victum & vestimentum, his contenti sint, quæ Monasterii frugalitas exhibebat, sed volentes divites fieri incidunt in tentationem, & laqueum diaboli, & desideria multa & inutilia, quæ mergunt hominem in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est pecuniarum cupiditas, id est, Philargyria; quam quidam appetentes erraverunt à fide, & inseruerunt se doloribus multis.*

Hucusque *Joan. Cassianus*: adducens quoque exemplum talis pecuniosi & idololatræ Monachi, qui repagulis timoris Domini, & simplicis obedientiæ insolenter effractis, protervo & truculento vultu sic suo responderat Abbati: *Si tu habes, unde plurimos sustentas, me similiter habere cur prohibes?* h. i. O infelix cupiditas, quæ tales generas, & foves nequitas!